

Aan
de gemeenteraad

Datum 2 april 2024
Zaaknummer 2024-0034273
Betreft Toekenning nieuwe ronde Regio Deal Drechtsteden-
Gorinchem (5e tranche)

Vergadering van
Portefeuillehouder: Maarten Burggraaf
Begrotingsprogramma Bestuurlijk en Ondersteunend Dordrecht
Kernteam/Opgave: Versterking Bestuur & Organisatie - Strategie & Control
Auteur: Hans van Broekhoven
E-mail: hl.van.broekhoven@dordrecht.nl
Verantwoordelijke: Hans Goossensen
Openbaar: Ja

Deadline
Behandeling in B&W-vergadering van 2 april 2024

Raadsinformatiebrief

Hoe zijn de bevoegdheden rond dit onderwerp verdeeld?

Door een Regio Deal gaan het Rijk en de Regio een langdurige samenwerking aan die moet bijdragen aan het bevorderen van de brede welvaart, leefbaarheid en economische kracht van die Regio (waaronder menselijk kapitaal & arbeidsmarkt). Centraal staan de integrale aanpak en het meervoudig karakter van de opgave. De verschillende krachten en uitdagingen die specifiek zijn voor de Regio staan aan de basis van de samenwerking.

Regio Deal Drechtsteden-Gorinchem (3^e tranche)

In 2020 hebben de gemeenten Alblasserdam, Dordrecht, Hardinxveld-Giessendam, Hendrik-Ido-Ambacht, Papendrecht, Sliedrecht, Zwijndrecht en Gorinchem voor het eerst een Regio Deal bijdrage toegekend gekregen. Dat betrof de Regio Deal Drechtsteden-Gorinchem (€ 22,5 miljoen rijkscofinanciering) om de brede welvaart in de regio te versterken. Binnen deze Regio Deal wordt gewerkt vanuit drie pijlers: 1. Human Capital, 2. Toegepaste Innovatie en 3. Dynamische Oevers met een looptijd tot en met 2025.

Nieuwe Regio Deal Drechtsteden-Gorinchem (5^e tranche)

Begin 2023 informeerden wij uw raad over het voornemen om een propositie in te dienen onder de 5e tranche Regio Deals vanuit het Rijk. Middels deze brief informeert het College de Raad over toekenning van een Rijksbijdrage van maximaal € 25 miljoen voor deze nieuwe ronde Regio Deal Drechtsteden-Gorinchem (5e tranche).

Wat is de aanleiding om deze informatie kenbaar te maken?

Op vrijdag 9 februari 2024 maakte de Rijksoverheid bekend dat ze voor onze Regio een bedrag van € 25 mln reserveert om tot een nieuwe Regio Deal te komen. In het afgelopen jaar hebben in totaal ruim 70 organisaties waaronder onderwijsinstellingen, ondernemers en acht gemeenten in de Regio Drechtsteden-Gorinchem, de handen ineengeslagen om een Regio Deal bijdrage aan te vragen. De toekenning van deze aanvraag laat zien dat de Rijksoverheid aandacht heeft voor de uitdagingen waar onze Regio voor staat en een bijdrage wil leveren aan het aanpakken hiervan.

Onze Regio krijgt daarmee zelfs een tweede Regio Deal. Het feit dat de eerste Regio Deal (3^e tranche) met als speerpunten 1. Human Capital, 2. Toegepaste Innovatie en 3. Dynamische Oevers zo effectief kon worden ingezet heeft hier zeker aan bijgedragen. Het is vrij uniek dat een Regio tweemaal een dermate grote Deal krijgt. Dit toont aan dat onze Regio een forse opgave kent, die alleen kan worden opgelost met een langjarige, vasthoudende en robuuste aanpak. Maar ook dat onze Regio veel potentie heeft en bij de uitvoering van de eerste Regio Deal heeft laten zien over executiekracht binnen de samenwerking tussen gemeenten, ondernemers en onderwijs te beschikken. Hetgeen door het Rijk erkend wordt door het toekennen van een tweede Regio Deal van deze financiële omvang. Met deze raadsinformatiebrief willen we u informeren over de inhoud van onze Regio Deal en over het vervolgproces.

Wat is de te delen informatie?

In Regio Deals werken regionale partijen en het Rijk samen als partners om de brede welvaart te vergroten. Brede welvaart gaat over de kwaliteit van leven, wonen en werken van inwoners en ondernemers in Nederland. Rijk, regionale overheden, kennis- en culturele instituten, ondernemers en maatschappelijke organisaties gaan een partnerschap met elkaar aan om belangrijke opgaven in Nederland aan te pakken. Het budget voor 2022 tot en met 2025 is € 900 miljoen en zal in meerdere rondes worden opengesteld. Op dit moment loopt het uitwerkingsproces voor de 5^e tranche.

Eind oktober 2023 is gecommuniceerd over de propositie "Slim samen vooruit" die we als Drechtsteden en Gorinchem samen met triple helix partners bij de Rijksoverheid hebben ingediend. Met deze propositie vroegen we het Rijk om ons een Regio Deal-bijdrage te verlenen. Met deze bijdrage kunnen we inzetten op het vergroten van de brede welvaart in onze regio, juist op die onderwerpen waarop dit onder druk staat. Dat betekent dat we in onze propositie hebben ingezet op drie lijnen, om een impuls te geven aan de brede welvaart:

1. bestaanszekerheid en kansengelijkheid van onze inwoners;
2. gezonde en verbonden oevers én inwoners;
3. toegepaste innovatie voor een duurzame delta.

Meer informatie over de inhoud van deze pijlers van onze Regio Deal leest u terug in de [propositie](#) (zie ook bijlage). Met de propositie vroegen we een Rijksbijdrage van circa € 36,5 miljoen aan om met de uitdagingen in onze regio aan de slag te gaan. Op 9 februari 2024 maakte de Rijksoverheid bekend dat hiervoor een bedrag van € 25 miljoen wordt gereserveerd. In de brief die onze Regio van de Rijksoverheid ontving beschrijft het Rijk dat het de opgaven van onze Regio herkent. In het bijzonder heeft het Rijk daarbij aandacht voor innovatie en verduurzaming van de scheepvaart en voor onze bijdrage aan landelijke wateropgaven. Daarnaast erkent het Rijk de problematieken in onze Regio op het gebied van leefbaarheid, gezondheid, bestaanszekerheid en leefomgeving. Tot slot spreekt het Rijk waardering uit voor de samenwerking tussen meerdere gemeenten die in de Regio Deal zichtbaar wordt gemaakt.

Hoe verder na deze raadsinformatiebrief?

Met de selectie van onze Regio voor een Regio Deal begint een volgende fase in het proces. Met iedere regio die een Regio Deal-bijdrage ontvangt wordt een convenant gesloten. In dat convenant worden verdere afspraken gemaakt over de bijdrage die de Regio ontvangt, de verdeling over de verschillende pijlers in de Deal en over de manier waarop de samenwerking tussen Rijksoverheid en Regio wordt vormgegeven. Het is de bedoeling dat dit convenant kort na de zomer wordt ondertekend door Regio en Rijk. In de komende periode werken we als Regio dus samen met de Rijksoverheid aan een convenant voor onze Regio Deal.

De voorbereiding van de propositie is in triple helix verband, dus in samenwerking tussen overheid, ondernemers en onderwijsinstellingen, tot stand gekomen. Dat is ook de bedoeling van Regio Deals. Ook de verdere uitwerking van de Deal vindt plaats onder verantwoordelijkheid van een triple helix stuurgroep, die is samengesteld uit vertegenwoordigers van de verschillende partijen in de regio. Verdere besluitvorming over de Regio Deal is dus niet alleen een overheids-aangelegenheid. Dat betekent ook dat een besluit over welke projecten in de Regio Deal worden opgenomen niet in de gemeenteraden wordt genomen. Gemeenteraden besluiten uiteraard als een project van een gemeente besluitvorming of gemeentelijke financiële middelen vraagt, maar niet over het totaal van projecten in de Regio Deal.

Het doet ons goed om te zien dat de Rijksoverheid onze Regio heeft uitgekozen als een van de regio's voor een Regio Deal. Dit laat zien dat het Rijk aandacht heeft voor de uitdagingen van onze Regio en bereid is hier ook een bijdrage aan te leveren. Het binnenhalen van een Regio Deal laat ook zien dat we zaken voor elkaar krijgen door samen te werken. We bouwen voort op het fundament dat is gelegd met de vorige Regio Deal en versterken de samenwerking in de triple helix verder met behulp van deze Deal.

We zullen de gemeenteraden in onze regio uiteraard op de hoogte houden van de stappen die we de komende periode zetten in het komen tot een definitieve Regio Deal. Dat doen we via raadsinformatiebrieven, maar ook tijdens gezamenlijke radenbijeenkomsten. Wilt u meer weten over onze en andere Regio Deals? Dan kunt u zich ook abonneren op de Regio Deal-nieuwsbrief via: <https://www.smartdeltadrechtsteden.nl/> of <https://www.elkeregiotelt.nl/>.

Welke kosten zijn verbonden aan het proces?

Net als bij de eerdere Regio Deals dragen ook de Regionale partijen bij aan de financiering. Een Regio Deal is niet alleen een financiële bijdrage uit de Rijksoverheid, maar een samenwerking waarin Rijk en Regio samen met projecten aan de slag gaan en dus ook financieel hieraan bijdragen. De gereserveerde bijdrage op basis van cofinanciering vanuit het Rijk is voor onze Regio Deal maximaal € 25 miljoen. Het Rijk hanteert een afwegingskader voor de selectie van Regio Deals en toekenning van middelen.

Wat zijn de belangrijkste gerelateerde besluiten?

20 juni 2023, raad, raadsinformatiebrief over nieuwe ronde Regio Deal Drechtsteden-Gorinchem (5e tranche), (Zaaknummer [2023-0075376](#)).

Het college van Burgemeester en Wethouders

C.H.W.M. Post
secretaris

A.W. Kolff
burgemeester